

AIEMMIN HANKKIMASI OSAAMINEN

AMMATILLINEN PERUSTUTKINTO

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa hankit vain puuttuvan osaamisen opiskelemastasi tutkinnosta. Voit hyödyntää aiemmin hankkimaasi osaamista osana tutkintoa.

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017

Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on selvittää ja tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen tämän esittämien asiakirjojen ja muun selvityksen perusteella (46 §) sekä tunnustaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, joka vastaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (47 §).

MITEN AIEMMIN HANKKIMASI OSAAMINEN HUOMIOIDAAN?

Osaamisesi pitää ensin tunnistaa. Opiskelijana sinulla on oikeus tuoda esille aiempaa osaamistasi heti opintojen alussa, mutta myös tarvittaessa opintojen aikana.

OSAAMISEN TUNNISTAMINEN

Osaamisen tunnistaminen aloitetaan heti opintojesi alkaessa. HOKS-keskustelussa oman opettajasi kanssa kartoitatte aiempaa osaamistasi.

Varaudu HOKS-keskusteluun etukäteen ottamalla mukaan

1. aiemmat opiskelu- ja/tai tutkintotodistuksesi
2. työtodistuksesi
3. osaamiskartoituksesi, jos olet tehnyt sellaisen (esim. verkkosivulla osaan.fi)

Osaamista olet voinut hankkia myös mm. erilaisissa työtehtävissä, vapaaehtoistyössä, varusmies- tai siviilipalveluksessa ja harrastuksissa.

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN

Aiemmin hankkimesi osaaminen voi kattaa koko tutkinnon osan tai tiettyjä osia siitä, jolloin tarvittaessa täydennät ja hankit puuttuvaa osaamista ennen arviointia.

Ammatilliset tutkinnon osat

1. Aiemmin hankkimesi osaaminen (tutkinnon osa) voidaan sisällyttää suoraan osaksi tutkintoasi. Sinulla täytyy olla voimassa- tai siirtymäajalla olevan tutkinnon perusteiden mukainen todistus opinnoistasi.
2. Toinen tapa tunnustaa osaamisesi on arvioida osaamisesi vastaavuus ja ajantasaisuus, jos todistuksesi opinnoista ei ole voimassa oleva tai sinulla on

esim. korkeakoulussa suoritettuja opintoja. Tarvittaessa sinut ohjataan hankkimaan puuttuva osaaminen ja päivittämään tietosi ennen arviointia.

3. Jos osaamisestasi ei ole tutkintotodistusta, vaan olet hankkinut osaamistasi muulla tavoin, voit osoittaa osaamisesi suoraan näytössä tai tarvittaessa hankit ensin puuttuvan osaamisen.

Ammatilliset valinnaiset tutkinnon osat

Valinnaisiin tutkinnon osiin voidaan sisällyttää tai tunnustaa seuraavia opintoja todistusten perusteella:

1. Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
2. Korkeakouluopintoja
3. Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja

Yhteiset tutkinnon osat (YTOT)

1. Aiemmin hankkimasi osaaminen (tutkinnon osan osa-alue eli oppiaine, esim. äidinkieli) voidaan sisällyttää suoraan osaksi tutkintoasi, jos sinulla on voimassa- tai siirtymäajalla olevan tutkinnon perusteiden mukainen todistus (ammatillinen perustutkinto tai lukiokursseja).
2. Toinen tapa tunnustaa osaamisesi on arvioida osaamisesi vastaavuus ja ajantasaisuus, jos todistuksesi ei ole voimassa oleva. Osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta voidaan arvioida opiskelijan toimittamista asiakirjoista ja muista selvittelyistä. Apuna voidaan käyttää mm. haastatteluja, portfolioita ja testejä.

OSAAMISEN OSOITTAMINEN

Ammatillisten tutkinnon osien osaaminen osoitetaan pääsääntöisesti työelämässä suoritettavilla näytöillä. Ennen näyttöön osallistumista arvioid yhdessä opettajan ja työpaikkaohjaajan kanssa, että sinulla on riittävät valmiudet suoriutua näytöstä. Näytön perusteella saat osaamisestasi arvosanan.

Yhteisissä tutkinnon osissa osaamisen voi osoittaa muilla tavoin pääsääntöisesti oppilaitoksessa. Osaaminen voidaan osoittaa myös näytön yhteydessä työpaikalla.

ARVIOINTI

Tutkinnon osissa, jotka voidaan sisällyttää suoraan aiemmasta todistuksesta tutkintoosi, arvosana säilyy ennallaan.

Näytöllä tai muulla tavalla osoittamasi osaaminen arvioidaan tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mahdollinen aiemmin hankkimasi osaaminen huomioidaan näytön suunnittelussa.

Arvosanojen muuttamisessa sovelletaan OPH:n ohjeistusta.

Halutessasi voit korottaa saamaasi hyväksytyä arvosanaa.

